

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

МАГІСТР

(освітній ступінь)

на тему: «Розвиток експортного потенціалу підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,
групи 8.06.07.14.01,
спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Вавенко А. Е.

Керівник: к.е.н., доцент Резнікова Т.О.

Рецензент: к.е.н. Магомедова М.А.

Харків – 2016 рік

ВСТУП

У сучасних міжнародних економічних відносинах підприємство займає ключову ланку ринкової економіки, виступає їх основним суб'єктом. Україна поступово займає своє місце в системі нового міжнародного економічного порядку, перебуває на важливому етапі входження до системи світогосподарських зв'язків, від успішної реалізації якого залежить не тільки динаміка та показники зовнішньоторговельних операцій, але й можливість розвитку саме держави – підсистеми світового господарства. Інтегрування її економіки у світові відносини, участь у різних видах міжнародного співробітництва підвищує роль та значення експортного потенціалу (далі - ЕП) підприємства.

ЕП підприємства є важливою та невід'ємною частиною господарської діяльності, яка при ефективному використанні всього комплексу сучасного різноманіття форм і методів міжнародного бізнесу здатна позитивно впливати на ефективність виробництва, його технічний рівень, якість продукції, що виробляється. Для підвищення рівня відкритості української економіки необхідне створення сприятливих умов для успішного виходу підприємств на зовнішні ринки, що досягається детальним аналізом ситуації на світовому ринку та раціональним управлінням ефективністю зовнішньоекономічних операцій з боку керівництва.

ЕП підприємницьких структур є досить актуальною сферою господарювання під час перебування економіки у стані перехідної. Це пояснюється такими факторами: з одного боку, він є показником рівня економічного розвитку країни та, зокрема, кожного підприємства, а з іншого – є одним із засобів виходу України з економічної кризи. Вихід підприємств на світові ринки створює передумови для подальшого залучення держави до системи світогосподарських зв'язків та формування економіки відкритого типу. Розвиток ЕП підприємства та шляхи його підвищення є важливим чинником підвищення ефективності господарської діяльності як на макрорівні, так і в масштабах народного господарства, що є доказом актуальності даної теми.

Розвиток експортного потенціалу підприємства досліджується в роботах багатьох вітчизняних вчених, таких як: Андріанова В.Д., Афанасьєва К.М., Бахрамова Ю.М., Діденко Н.І., Зав'ялова Н.І., Іванов Ю. Б., Отенко І. П., Кириченко О.О., Крушницька Г.Б., Кутідзе Л.С., Ломаченко Т.І., Мазаракі А.А., Піддубна Л.І., Маштабея В.Я., Савицький П.І., Сейфуллаєва М.Е., Шагалова Г.А., та інших. Серед зарубіжних вчених вивченням даної проблеми займались: Хіггенс Л., Пірс Д., Робінсон Р., Родрік Д., Гаусман Р., Клінгер Б. та інші.

Метою дипломного дослідження є розвиток експортного потенціалу підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідне вирішення таких завдань:

дослідити сутність ЕП підприємства та методичні підходи оцінки його ефективності;

проаналізувати економічний, фінансовий та зовнішньоекономічний стан ПАТ «Турбогаз»;

розробити напрямки управління та розвитку ЕП ПАТ «Турбогаз».

Об'єктом дипломного дослідження виступає процес розвитку експортного потенціалу ПАТ «Турбогаз».

Предметом дослідження виступають теоретико-методичні підходи до управління та розвитку експортного потенціалу ПАТ «Турбогаз».

Інформаційною базою дослідження виступають законодавчі та нормативні акти, якими регулюється зовнішньоекономічна діяльність в Україні, статистичні джерела, а також інформація, що була зібрана безпосередньо на ПАТ «Турбогаз». В основу дослідження покладені наукові публікації вітчизняних та зарубіжних авторів.

У даній роботі використовувалися методи аналізу та синтезу для дослідження теоретичних основ експортного потенціалу підприємства, порівняльний аналіз для розмежування підходів щодо управління та оцінки ЕП підприємства, балансовий метод для аналізу фінансової звітності підприємства, графоаналітичний – для наочного зображення результатів дослідження діяльності підприємства, метод факторного аналізу – для визначення впливу

певних коефіцієнтів на показники рентабельності підприємства та його виробничий потенціал, метод SWOT-аналізу – для визначення потенційних можливостей підприємства.

У процесі написання роботи отримані теоретичні та практичні результати: уточнена сутність поняття експортного потенціалу; виявлені та систематизовані підходи до оцінки ЕП підприємства; здійснена оцінка ЕП підприємства; розроблені заходи для розвитку ЕП підприємства з урахуванням проведеного дослідження.

Дипломна робота складається зі вступу, трьох основних розділів, висновків, резюме, списку літератури та додатків.

У вступі обґрунтовується актуальність, ступінь розробки, об'єкт та предмет дослідження, цілі й завдання роботи.

У першому розділі на основі дослідження наукової, навчально-методичної літератури розкривається ступінь вивченості та методичного забезпечення проблеми оцінки та розвитку експортного потенціалу підприємств.

В аналітично-дослідницькому розділі дипломної роботи подається характеристика господарської та фінансової діяльності ПАТ «Турбогаз», проводиться аналіз його зовнішньоекономічної діяльності.

У третьому розділі пропонуються рекомендації щодо створення дієвих заходів розвитку експортного потенціалу ПАТ «Турбогаз».

У висновках відображені підсумки проведеного дослідження діяльності підприємства, окреслені виявлені результати, надані рекомендації щодо вдосконалення виявлених недоліків.

Дипломну роботу викладено на 120 сторінках. Вона складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 74 найменувань. Матеріал дипломної роботи проілюстровано 36 таблицями та 13 рисунками.